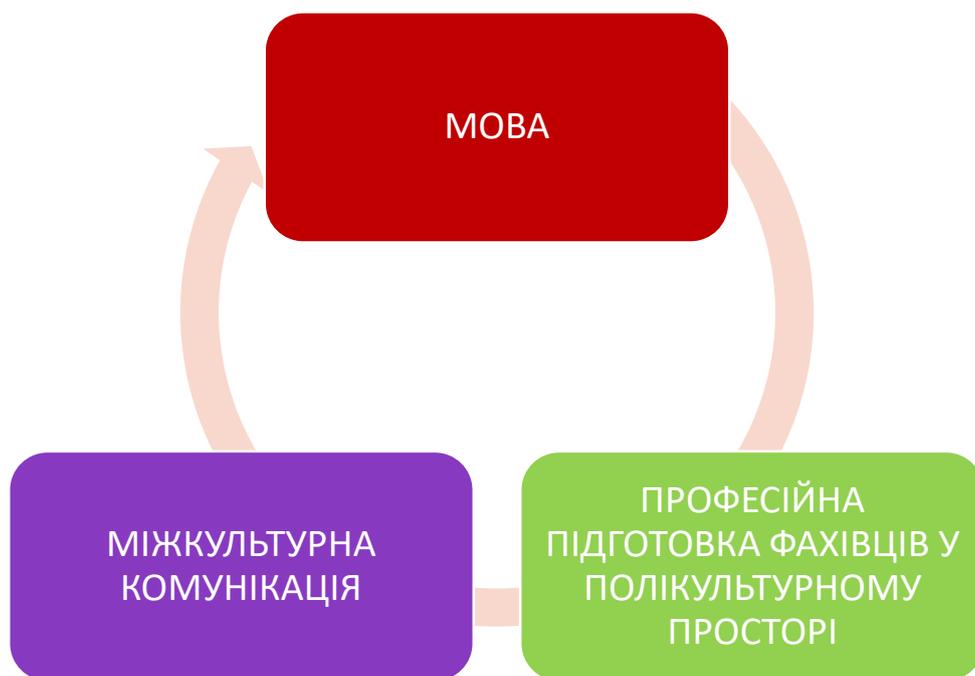

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І

ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ

ХАРБІН – 2025

ОДЕСА – 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського» (Україна)

Кафедра перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики

Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»

Інститут педагогічної освіти і

освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Україна)

Харбінський інженерний університет (КНР)

Намсеульський Університет (Республіка Корея)

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

Харбін – 2025

Одеса – 2025

УДК: 378:81'25-027.512(062.552)

Авторський знак: А43

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол № 16 від 29 травня 2025 року)*

Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі: Міжнародний журнал. – Випуск 8. – Харбін : Харбінський інженерний університет, 2025 – 146 с.

© Харбінський інженерний університет (м. Харбін, КНР), 2025

© Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна), 2025

<i>Листопад Наталя.</i> Можливості використання імерсивних технологій в закладі фахової передвищої освіти.....	83
<i>Листопад Олексій.</i> Креативний потенціал як важлива складова креативної компетентності здобувачів освіти.....	87
<i>Лю Юйцзе, Малакі Кароліна.</i> Мультимодальний підхід до викладання східних мов: дослідження ефективності в контексті розвитку міжкультурної компетенції у майбутніх вчителів.....	91
<i>Мардарова Ірина.</i> Впровадження технологій гейміфікації в цифрове освітнє середовище закладу вищої освіти.....	93
<i>Muzychenko Ganna.</i> Political Science Education in Modern Ukraine: Navigating Eurasian Directions of Scientific Research.....	97
<i>Попович Елеонора.</i> Особливості перекладу епітетів.....	102
<i>Постригач Надія.</i> Теоретичні аспекти розробки курикулуму у міжнародному науково-освітньому дискурсі.....	105
<i>薛贺予.</i> 脑文本重构——《美国式婚姻》中瑟莱丝蒂尔的成长.....	109
<i>Чжан Чи.</i> Особливості перекладу директив європейського союзу українською мовою.....	110
<i>Zhang Yi.</i> Research on the Cultivation Mode of Civic Education in College English Teaching.....	114
<i>黄纯懿, 吕佳颖.</i> 中国高校国际组织人才培养创新研究.....	115
<i>Ivanenko Alexander V.</i> To the Origin of the Oikonym FUN(N)A.....	116
<i>Ищенко Анна.</i> Дипломатичні документи: жанри та сфери актуалізації, лінгвістичні маркери англійськомовних дипломатичних текстів.....	121
<i>Цун Ченизюй, Гаврилюк Ксенія.</i> Роль цифрових технологій у мультимодальному навчанні східних мов у педагогічному університеті.....	125
<i>Шетеля Ярослав М.</i> Історичні передумови запозичення німецької (австрійської) лексики в діалектній вокабулярій українців закарпаття.....	127
<i>王晨曦.</i> 利用中国民间音乐艺术进行青少年教育.....	131
<i>王盈, 王慧.</i> 《蔚蓝色的岛》中的空间意象与北方书写.....	134
<i>吴越.</i> 推进区域国别研究高质量内涵式发展的路径探索.....	134
<i>Zhang Junnan.</i> Quantifying Power Distance in U.S. Presidential Inaugural Speeches: an Nlp Approach.....	135
<i>Zhang Xinyue.</i> Application of Culture-Loaded Words in Subtitle Translation from the Perspective of Skopos Theory: a Case Study of “Lighting Up the Stars”.....	137
ІНФОРМАЦІЯ ПРО УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ.....	138

实困境。其脑文本经历三重重构：首先，从现实出发，重新审视种族与性别困境；其次，历经婚姻中的权利博弈，完成堕胎的理性选择；最后实现自我和解。琼斯通过书信将个体叙事升华为对白人主导制度的批判，揭示脑文本理论在解码美国结构性暴中的阐释潜力，为非裔文学研究提供创新研究视角。

参考文献

1. Palmer, A. (2010). *Social Minds in the Novel*. Columbus: The Ohio State UP.
2. Ngom, O. (2018). Conjuring Trauma with (Self)Derision: The African and African-American Epistolary Fiction. *European Scientific Journal, ESJ 14.2*, 1-1.
3. Coulibaly, B. (2017). *L'Invention du quotidien dans la nouvelle oust-africaine d'expression anglaise*, Paris: Harmattan.
4. 塔亚莉·琼斯著. (2020). 美国式婚姻（美）；刘策译. — 北京：中信出版社.
5. 尚必武. (2018). 非自然叙事的伦理阐释 — 《果壳》的胎儿叙述者及其脑文本演绎. *外国文学研究*, 40(03), 30-42.
6. 聂珍钊. (2017). 脑文本和脑概念的形成机制与文学伦理学批评. *外国文学研究*, 39(05), 26-34.
7. 聂珍钊 & 王永. (2019). 文学伦理学批评与脑文本：聂珍钊与王永的学术对话. *外国文学*, (04), 166-175.
8. 聂珍钊 & 王松林. (2020). *文学伦理学批评理论研究*. 北京大学出版社.
9. 王杰春. (2013). 书信体小说的叙述性辨析 — 以两部西方经典作品为蓝本. *陕西学前师范学院学报*, 29(04), 65-69.
10. 伊恩·P·瓦特. (1992). *小说的兴起*. 三联书店.
11. 易丽君. (2018). 论书信在小说中的叙事功能. *江西社会科学*, 38(04), 111-117.
12. 张德明. (2002). 近代西方书信体小说与主体性话语的建构. *浙江大学学报(人文社会科学版)*, (03), 37-43.
13. 申丹, 韩加明, & 王丽亚. (2005). *英美小说叙事理论研究*. 北京大学出版社.
14. 徐彬. (2020). *英国文学的伦理学批评*. 北京大学出版社.
15. 谢梅. (2018). 《我知道笼中鸟为何歌唱》中“宗教信仰”和“黑人社群”的双重性书写. *湖北第二师范学院学报*, 35(10), 16-20.

Чи Чжан

студентка другого року навчання
спеціальності 035 Філологія (спеціалізація: 035.041 Філологія
(Переклад, перша – англійська, друга – німецька) факультету іноземних мов,
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського»
Одеса, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ДИРЕКТИВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Ключові слова: директиви Європейського Союзу, євролекти, юридична термінологія, переклад, англійська, українська, німецька.

У контексті європейської інтеграції України переклад директив

Європейського Союзу є одним із найважливіших елементів процесу імплементації європейського законодавства в національну правову систему. Зараз переклад нормативно-правової документації набуває особливої актуальності.

Європейський Союз (ЄС) – це міжнародна організація, політичне та економічне об'єднання між 27 європейськими державами, які співпрацюють у багатьох сферах (торгівля, правосуддя, права людини тощо). Один з фундаментальних принципів та ключової політики Європейського Союзу – принципу багатомовності. Згідно першій статті першого регламенту офіційно Європейський Союз оперує 24 мовами. Всі законодавчі документи мають бути опублікованими на всіх 24 мовах Європейського Союзу та всі вони мають однакову юридичну силу. Задля успішного функціонування Європейський Союз має комплексну правову систему. Кожна дія, здійснена в Європейському Союзі, ґрунтується на договорах, які в свою чергу були схвалені країнами учасниками. Директива – законодавчий акт, в якому встановлюється ціль для держав-учасників, але кожна країна може сама обрати спосіб, як вона буде досягати цю ціль [2].

Було проведено дослідження з метою виявлення особливостей перекладу директив Європейського Союзу українською мовою. Мета дослідження – виявити особливості та труднощі перекладу директив. В роботі ідентифіковано лексичні, граматичні та лексико-граматичні особливості директив, а також проведено аналіз використаних перекладацьких трансформацій; виявлення труднощів, які виникають під час роботи з перекладом директив українською мовою.

Значну частину дослідження присвячено аналізу мовних особливостей директив. Результати лексичного аналізу показали, що текст насичений юридичними термінами, євролектами, міжмовними омонімами («хибні друзі перекладача»), полісемічними словами. Кількісні результати свідчать, що юридичні терміни складають 69% від тексту, тоді як євролекти – 31%. Аналізуючи Директиву 2022/1999, приблизно 31 лексичну одиницю було перекладано шляхом калькування. Близько 71% термінів – шляхом повного

калькування та близько 29% – неповним калькуванням.

Результати кількісного аналізу частотності використання модальних слів текстах директив останніх років продемонстрували, що *shall* та *should* було вживано у 95% випадків, *must* не перевищує 2%, а найчастіше в текстах і менше 0,5%, *may* – ще менше. Ці цифри емпірично підтверджують, що *shall* – основний маркер юридичної обов’язковості в текстах директив.

Грамотичний аналіз директиви 2022/255 засвідчив, що пасивні конструкції складають 56,8%, модальне дієслово *shall* – 68%, безособові форми дієслів – 40,8%. Таким чином було виявлено, що в текстах директиви широко використовуються пасивні конструкції, безособові конструкції та використання модальних дієслів.

Окрему увагу було зосереджено на перекладознавчому аспекті директив Європейського Союзу. Було детально розглянуто стратегію перекладу директив, запропоновану Šarčević, яка базується на принципі «підхід від макрорівня до мікрорівня» [3]. Ця стратегія передбачає поетапний аналіз правового тексту та забезпечує узгодженість перекладу. На макрорівні перекладач має визначити тип документа, його юридичну функцію та адресата. На мікрорівні увага зосереджується на відтворенні мових одиниць, враховуючи функціональне призначення тексту.

Узагальнений аналіз перекладу текстів директив показав, що найбільше всього було використано лексичні трансформації. Їх кількість складає приблизно 60–65% від загальної кількості всіх перекладацьких трансформацій. Грамотичні трансформації становлять приблизно 15–20%. Лексико-граматичні застосовуються рідше і мають переважно функціонально-правовий характер. Їхня кількість також складає 15–20%.

Лексичні трансформації є домінуючими, оскільки є необхідність адаптації правової термінології та юридичної лексики. Використання грамотичних трансформацій зумовлюється високим рівнем стандартизації синтаксичних моделей директив.

Широке використання лексичних трансформацій зумовлено жанрово-

функціональною специфікою тексту. По-друге, будь-яка граматична трансформація може призвести до неоднозначного тлумачення, порушення юридичної сили документу. По-третє, на відміну від художнього стилю, де за допомогою лексичних, граматичних або лексико-граматичних трансформацій, ми можемо відтворити образність, стиль та гадати тексту; авторські краски під час перекладу директив – неприпустимо.

Використання лексико-граматичних трансформацій є необхідним при перекладі клішованих фраз, складних безособових конструкцій. Причиною рідкого використання лексико-граматичних трансформацій пояснюється тим, що природа директив має мінімальну потрібність в комплексних перетвореннях форми та змісту.

Як зазначає Viel, труднощі перекладу документації Європейського Союзу зумовлена кількома факторами: багатомовність; інституційні фактори; наднаціональні фактори; політичні фактори; юридичні фактори [1]. За результатами дослідження були виявлені та узагальнені ключові труднощі перекладу директив, як-от: термінологія та пошук відповідників, узгодженість термінології, дефіцит офіційних допоміжних ресурсів українською, культурно правова специфіка, неоднозначність і складність вихідного тексту, юридична відповідальність та наслідки.

Висновки

Отже, результати роботи підтверджують, що успішний та ефективний переклад директив можливий за умов лінгвістичної компетенції перекладача і його/її розумінням правової системи Європейського Союзу та його специфіки.

Переклад директив Європейського Союзу українською – завдання на стику міжнародного права та міжкультурної комунікації. Під час цього процесу кожне слово несе юридичну відповідальність, а кожна синтаксична конструкція визначає межі для майбутнього застосування. Звичайно, що окрім стандартних викликів, з яким складається викладач – точність, адекватність перекладу, переклад директив – виклик інтелектуальної, правової та культурної інтеграції.

Література

1. Biel, Ł. (2019). Theoretical and Methodological Challenges in Researching EU Legal Translation. In M. Kristiansen, & I. Simonnæs (eds.), *Legal Translation. Current Issues and Challenges in Research, Methods and Application* (pp. 25–39). Berlin: Frank & Timme.
2. Directory of European Union legislation. <https://eur-lex.europa.eu/browse/directories/legislation.html>
3. Šarčević, Susan. (1997). *New Approach to Legal Translation*. Kluwer Law International.

Zhang Yi

MA, Lecturer, School of Foreign Studies, HEU, Harbin, China

RESEARCH ON THE CULTIVATION MODE OF CIVIC EDUCATION IN COLLEGE ENGLISH TEACHING

Keywords: civic education, college English teaching, cultivation model

Environmental science text, a kind of EST (English for Science and Technology), essentially belongs to the category of expository information texts. The core purpose is to convey objective information through an accurate linguistic representation system. John Catford's Translation Shifts theory emphasizes semantic equivalence rather than formal equivalence, a perspective that aligns with the requirement in EST translation on content over form. To effectively enhance the target language readers' understanding of the original content, adjustments and transformations in linguistic expression may be necessary. This paper, from the perspective of Catford's Translation Shifts theory, analyzes the challenges encountered in translating environmental science texts through the dimensions of level shifts and category shifts, and explores solutions. The aim is to provide valuable references and insights for future translation practices of related texts.

References:

1. 王守仁. (2018). 《大学英语教学指南》(2017 版) [J]. *大学外语教学研究*, 7.
2. 彭龙. (2015). 外语教育需要的战略思考[N]. *光明日报*, (13).
3. Parasuraman A, Zeithaml V A, Berry L L. (1988). SERVQUAL: A Multiple-Item Scale for Measuring Consumer Perceptions Service Quality [J]. *Journal of Retailing*, 1, 12–40.